

Sa, mine Herrer, De ville ikke tro det, men jeg tør dog maatte tilføje nogle Ord til Forklaring. Jeg tør i saa Henseende først henvisse til en Ting, nemlig den Forhandling, der fandt Sted her i denne Samlings Begyndelse angaaende Grundlovsforslaget. Den Gang blev det udtalt af det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgtreds (Bjosen), at en provisorisk Finanslov ikke under nogen omstændigheder kunde bruges som Kampmiddel — jeg ved ikke, om Ordene ere fuldstændig korrekte, men saaledes omtrent var Tanken dermed. I Modsatning hertil blev det da udtalt fra det ærede Medlem for Rjøbenhavns 7de Valgtreds (E. Hage), at han ingenlunde saa saaledes paa Tingene, han kunde vel forstaa, at man kunde blive nødsaget til at bruge en provisorisk Finanslov til, som han udtrykte sig, at slaa fra sig med, men uden at man selvfølgelig dermed anerkendte dens Berettigelse. Jeg tror, at det ærede Medlems Tanker ved denne Lejlighed — hans Udtalelser findes i Folketingstidenden Sp. 1542 ff. — have gaaet i en noget lignende Retning som den, hvori mine Tanker gaa. Sagen er jo nemlig den, mine Herrer, at, naar De over for det Tanteeksperiment, jeg har opstillet, ville svare, at et Ministerium kan trække sig tilbage, et Ministerium kan altid undgaa at udstede en provisorisk Finanslov, thi det har jo den Udvej at gaa, saa er dette ingenlunde rigtigt. En af de fundamentale Sætninger i vor Grundlov er den, at Kongen staa ansvarlig, og at Ansvaret paahviler hans Ministre, men Følgen deraf er da ogsaa den, at Kongen altid maa have ansvarlige Ministre ved Siden af sig, og at det ikke efter Forfatningen kan tænkes, at der er noget Djebblit, hvor dette ikke finder Sted. Derfor maa ethvert Ministerium, der har paataget sig Forpligtelsen til at tjene Hans Majestæt som Ministerium, ogsaa have paataget sig Forpligtelsen til at vedblive i denne Funktion, indtil dets Afsløsning har fundet Sted, og til at foretage alle de Stridt, som vise sig at være nødvendige for at holde Statshusholdningen i forfat. Gang. Et Ministerium er derfor ingenlunde altid Herre over, naar det vil gaa, og kan meget vel komme ind paa Forhold, som det helst vil være fri for at komme ind paa. Dette skal jeg bede Dem overveje. Jeg har kun fremdraget det for at vise Dem, at just i denne stærke Form, hvori Erklæringen er bleven opfattet, da den blev afgivet i Oktober Maaned f. V., kan man ikke tage Erklæringen, uden at man kommer ud over det, som rimeligt og billigt er. — Det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) sluttede med at udtale:

Ønsket om, at Ministeriet vilde optage Forhandlingen paa Forfatningens Grund. Dette Ønske kan jeg fuldt ud slutte mig til, og jeg kan forsitre, at det skal være Maabet for Ministeriet stedse at gøre dette.

S. C. Christensen: Ja, den højt ærede Konseilspræsidents Tale gik jo i Hovedsagen ud paa, at Ministeriet forbeholder sig sin Stilling, og Kernen af Spørgsmaalet er da den, at vi over for Ministeriet, som jeg før sagde, maa staa med samme Følelse af Utryghed, som vi stode over for Ministeriet Reedtz-Thott for Efteraaret 1896. Jeg har ikke Grund til andet end blot at understrege den Sætning, jeg før nævned. Jeg skal i øvrigt ikke her ved denne Lejlighed optage en Debat med den højt ærede Konseilspræsident om de akademiske Udtalelser, han fremtatte.

S. Bjoen: Man vil vel finde det naturligt, om ogsaa jeg føler mig opfordret til at udtale mig noget om den langvarige Krise, vi nu i flere Maaned have gennemgaaet. Naar jeg skal udtale mig derom, er det overvejende, som alle ærede Herrer vide, fra en Tilskuers Standpunkt. Jeg behøver jo næppe at sige, at dersom den Side, jeg repræsenterer, havde kunnet udøve nogen afgørende Indflydelse paa Sagernes Gang her, vilde utvivlsomt Udfaldet være blevet et andet end det, vi her nu staa over for, og vi vilde efter al Sandhnlighed i dette Øjeblik have været beskæftigede med Forhandlingen om den endelige Afgørelse af de forskellige store Stattereformer. Bort Partis Medlemmer have jo imidlertid, som alt tidligere udtalt, naturligvis maattet være henvisste alene til den Virksomhed at søge at udrette, hvad vi formaade, for at skaffe Tid og Lejlighed for de afgørende Parter i disse Forhandlinger til at kunne, om det var muligt, enes paa hensigtsmæssig Maade. Naar jeg skal udtale mig angaaende Ministerstiftet, vilde jeg gerne se det stilt i sine to Bestanddele: nemlig det gamle Ministeriums Afgang og det ny Ministerium Tiltræden. Jeg gaar nemlig ud fra og anser det for utvivlsomt, at der ikke mellem disse to Dele findes nogen som helst Kausalforbindelse ud over dette, hvad Tidfølgen medfører, at naar det gamle Ministerium er afgang, maa der tilvejebringes et nyt eller med andre Ord, det ny Ministerium er altsaa først blevet til i det Øjeblik, da det var afgjort, at det gamle Ministerium afgik. Jeg forudstikker dette, fordi jeg med saa meget mere Frihed kan og tør udtale mig om det afgaaende Ministerium, fordi der som Følge